

Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace
Lipová 71, 798 45 Suchdol, tel. 582 391 448,

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

TVOŘIVĚ PRO ÚSPĚCH KAŽDÉHO ŽÁKA

PLATNÝ OD 27. 8. 2007

č.j. 45/2007

1. Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání	
Motivační název ŠVP	Tvořivě pro úspěch každého žáka	
Údaje o škole	Název organizace IČO Název školy IZO REDIZO Adresa Jméno ředitele Telefon Email	Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace 75023903 Základní škola Lipová 102591105 650036841 Lipová 71, 79845 Suchdol Mgr. Eva Havlenová 582391448 reditel@skolalipova-pv.cz
Zřizovatel		Obec Lipová Lipová 160 79845 Suchdol info@obec-lipova.cz tel: 582 391 433
Platnost dokumentu od Aktualizace k	27. 8. 2007 1. 9. 2015	
Podpis ředitele, razítko		

2. Charakteristika školy

Škola

Základní škola Lipová (součást organizace Základní škola a mateřská škola Lipová, okres Prostějov, příspěvková organizace) je koncipována jako vesnická škola málotřídní (2 třídy) s 5 ročníky prvního stupně. Kapacita školy – 60 žáků.

Škola sídlí v budově ve středu vesnice Lipová. Má dvě třídy (vybaveny stavitelným školním nábytkem), školní družinu, tělocvičnu, víceúčelové hřiště (obecní) a výdejnu stravy. Je nadstandardně vybavena počítačovou technikou. V blízkosti školy je venkovní prostor, který je využíván pro hry a odpočinek dětí, dále pak prostor, kde realizujeme projekt „Zahrádka“.

Poloha školy uprostřed Dražanské vrchoviny přímo podmiňuje realizaci činností v přírodě (specifikum školy – environmentální výchova). Lze zde vhodným způsobem vnímat každodenní jevy kolem sebe z hlediska jejich dopadu na životní prostředí a propojovat informace s osobní zkušeností.

Škola žákům nabízí:

- výuku jazyků: angličtina (kroužek), výuka AJ od 3. ročníku
- využití počítačů s výukovými programy a internetem: ve vyučovacích hodinách i volnočasových aktivitách
- sportovní činnosti: tělesná výchova, zdravé sezení na overballech, kroužek sportovní aktivity, běžkování (vybavení 10 párů nových lyží a bot), turistické výlety, výuka plavání v rozsahu 10 vyučovacích hodin jednou za dva roky
- organizaci volného času žáků: denní družina, kroužky výtvarné aktivity, sportovní aktivity, aktivity dramatické výchovy a divadla (ve spojení se hrou na zobcovou flétnu), angličtina
- realizaci kulturních programů: návštěvy výstav, divadla, kina, pravidelné návštěvy městské knihovny Prostějov, pořádání akcí – drakiád, sběru papíru, návštěv dopravního hřiště, výletů, cyklovýletů, lanových aktivit, besídek aj.
- environmentální aktivity (kroužek a předmět ekologická výchova ve 4. a 5. ročníku)
- prevenci sociálně patologických jevů: realizace komunitního kruhu
- náboženství

Velký důraz je kladen na přátelskou, komunikativní a vstřícnou atmosféru se žáky, rodiči a příznivci školy a přístupnosti k novým podnětům i činnostem.

V pedagogické historii se nejvíce osvědčily činnostní formy a metody práce přiměřené rozumovým schopnostem a věkovým zvláštěnostem žáků. Nepřetěžování žáků a zejména fakt, že se má žák naučit přemýšlet, tvořit a chápat, nikoli si jen osvojit značnou sumu poznatků.

Na celkový rozvoj osobnosti, na pěstování znalostí, ale především dalších kompetencí – dovedností a postojů se zaměřuje náš pedagogický proces, spojený s environmentálním vzděláváním. V oblasti činnostní jsou využívány poznatky pro bezprostřední zkušenost s okolním světem.

Vzhledem k tomu, že výchovně vzdělávací proces chápeme jako komplexní působení na žáka, jeho osobnost a rozvoj, chceme společně dosáhnout toho, aby se děti ve škole učily samostatně

práci, spoléhaly se na vlastní síly a důvěřovaly vlastnímu rozumu, proto vedeme žáky k samostatnému myšlení a činnosti.

Pedagogický sbor

Mgr. Eva Havlenová – ředitelka školy, aprobace Učitelství pro 1. stupeň speciální pedagogika v oboru Učitelství pro zvláštní školy a 1. stupeň speciálních základních škol. Studium pro ředitele škol a školských zařízení,

Mgr. Lenka Sekaninová – učitelka, aprobace speciální pedagogika v oborech Učitelství pro 2. stupeň základních škol a speciální pedagogika a Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň základních škol, Studium pro ředitele škol a školských zařízení (2015,2016 rodičovská dovolená)

Mgr. Petra Klbiková – učitelka, Učitelství pro základní školy v oboru Učitelství pro 1. stupeň základních škol

Lucie Komárková – vychovatelka, učitelka, Střední pedagogická škola – Výchovná a humanitární činnost – sociálně výchovná činnost, studující Učitelství pro 1. stupeň speciální pedagogika (ukončení červen 2016)

Pedagogický sbor vzájemně výborně spolupracuje a společně tak přispívá k realizaci strategie školy.

Skladba žáků

- 2015/2016 26 žáků
- počet tříd 2, počet žáků ve třídě (13,13)
- žáci převážně z Lipové a Hrochova, Seče

Spolupráce školy s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí a je nepostradatelnou součástí pedagogického působení. Pro zákonné zástupce pořádáme pravidelně den otevřených dveří, čtyřikrát za školní rok třídní schůzky. Zákonní zástupci mají možnost domluvit si kdykoliv mimo vyučování individuální schůzku s učiteli i vedením školy. Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek. Snažíme se neustále také o včlenění rodičů do života školy a úzkou spolupráci s nimi ve všech oblastech (Školská rada, neformální setkávání při akcích). Rodiče jsou zváni na všechny akce pořádané školou a zapojují se do jejich příprav.

Všichni pracovníci školy se také snaží o informování veřejnosti ohledně akcí pořádaných školou – sběr papíru, kulturní či sportovní akce a začlenění celé veřejnosti do života školy, průběžně

aktualizujeme webové stránky. Všechny snahy směřují zejména k tomu, aby se škola stala komunitním centrem vesnice Lipová.

Spolupracujeme s Pedagogicko – psychologickou poradnou v Prostějově, Boskovicích, Speciálně pedagogickým centrem Brno.

Jsme v kontaktu s okolními školami – zejména Základní školou T. G. Masaryka Brodek u Konice (přestup žáků do 6. ročníků, ekologické aktivity – úklid okolí školy, Pohádkový les, společně se účastníme některých divadelních představení) a Základní školou a gymnáziem Konice, dále pak Základní školou Ptení.

Při provozu školy a realizaci akcí využíváme sponzorských darů a pomoci místních i okolních podnikatelů a společností.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

I. Zaměření školy

Veškeré činnosti ve škole směřují k tomu, aby žák pracoval tvořivě a v rozsahu svých schopností se stal úspěšný. Žák si v průběhu docházky

- 1. Osvojuje základní a smysluplné poznatky o životě kolem sebe s důrazem na ekologii a rozvíjí je*
- 2. Zapojuje do učení co nejvíce smyslů, tím lépe porozumí a zapamatuje si*
- 3. Využije co nejlépe času, který pro učení má (každý přiměřeně dlouho)*
- 4. Vše vyzkouší a nebude se bát chyb (těmi se člověk učí)*
- 5. Vyzkouší hodnocení sebe sama a průběžně bude využívat hodnocení učitele*
- 6. Bude o všem povídat a nechá si vše vysvětlit*
- 7. Osvojí pravidla života v kolektivu a společnosti*

Těchto 7 pravidel bude podpořeno -

- skladbou žakovského kolektivu (nižší počet žáků ve třídě).

- přirozenou skladbou žáků ve třídě (talentovaní, integrovaní, se soc. problémy, zdravotními společně).
- vhodným reagováním na vývojové období žáků – přiměřený výběr knih, pomůcek aj.
- pozitivně laděným vyučováním
- skutečností, že se učitelé pro žáky stanou partnery a poradci, pomocníky

Škola se zaměřuje na rozvoj environmentální výchovy. Environmentální výchova přispívá ke vnímání života jako nejvyšší hodnoty a k citlivému přístupu k přírodě a krajině. Umožňuje poznávat komplexnost vztahů mezi člověkem a životním prostředím a seznamuje s principy trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Rozvíjí osobnost žáka jak po stránce racionální, tak po stránce emocionální a volně aktivní. Pochopení vztahů a souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a mezi současným jednáním a budoucností doplňujeme rozvíjením odpovědnosti žáků.

Žáci jsou vedeni k aktivní účasti na řešení problémů životního prostředí na úrovni místní, regionální i mezinárodní. Učíme žáka komunikovat, vyjadřovat vlastní názory a zdůvodňovat je. Motivace k péči o přírodu není nutně zakotvena pouze v tzv. "ekologickém myšlení" – je součástí etických konceptů různého založení. Je třeba důslednost v zacházení s běžnými předměty a postupy v mnoha oborech lidské činnosti. Pro environmentální oblast je specifické pěstování vědomí situovanosti – umění být součástí prostředí, ve kterém žijeme.

Dosažení tohoto cíle je uskutečňováno v realizaci správného vztahu přírody a lidské společnosti. Pomocí přiměřené aplikace obrazu přírody je dětem umožňován citový prožitek a přijme-li žák určitou hodnotu tímto emotivním způsobem, lze očekávat, že po racionálním zdůvodnění se stane jeho trvalým majetkem a osobní hodnotou.

Environmentální vzdělání se zaměřuje na celkový rozvoj osobnosti, na pěstování znalostí, dovedností a postojů. Cílem je posilovat „pečující“ přístup ke skutečnosti; člověk by se měl umět zaručit za širší okolí, než je jeho bezprostřední povinností.

Svět je místem, jehož povaha je utvářena péčí, a to v té míře, v jaké je poskytována. Děti, které již záhy dostanou příležitost podílet se na okolní skutečnosti, mají zájem o její dobrý stav a později si lépe uvědomí vlastní práva i povinnosti.

Společné vzdělávací cíle k dosažení výukových cílů prostřednictvím EV výuky :

a/ Názory a hodnoty

Zájem o společnost

Respekt k názorům a víře druhých

Respekt k objektivním údajům a racionálním argumentům

Tolerance a umění naslouchat jiným

b/ Dovednosti

Komunikační: jasné vyjadřování, zaujímání rozdílných stanovisek, sdělování názorů různými prostředky

Početni: počítání základních údajů o přírodním a společenském metabolismu /ekologická stopa/

Samostatné učení: práce na školním projektu, výběr poznatků důležitých pro školní projekt, vhodné uspořádání, zapamatování si informací, které jsou podstatné pro vysvětlení problému, prezentace projektu

Řešení problémů: určování příčin a důsledků některých jevů, formování zdůvodněných názorů a vytváření vyvážených úsudků

Osobní a sociální: společná práce, převzetí individuální a kolektivní odpovědnosti

Informační technologie: hledání informací k problémům, kterými se v aktivní práci zabýváme

Ekologická výchova

v nejšířším slova smyslu je veškeré výchovné a vzdělávací úsilí, jehož cílem je především zvyšovat spoluodpovědnost lidí za současný i příští stav přírody a životního prostředí, rozvíjet tvořivost, citlivost a vstřícnost k řešení problémů péče o přírodu, utvářet ekologicky příznivé hodnotové orientace, které kladou důraz na nekonzumní, duchovní kvality lidského života.

V praktické pedagogické činnosti jde o dosažení vyváženého souladu nezbytných odborných ekologických poznatků s citovými a smyslovými prožitky, které pomáhají nalézat lásku k přírodě, upevňovat úctu ke všemu životu a zvyšovat úroveň mezilidských vztahů.

II. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Klíčové kompetence	Na konci 5. ročníků se žák:	Povede se to během 1. – 5. ročníků prostřednictvím:
<i>k učení</i>	Seznamuje s vhodnými způsoby, metodami a strategiemi učení, plánování a organizace vlastního učení	<ul style="list-style-type: none"> - učivo je probíráno různými způsoby, metodami tak, aby si mohl žák uvědomit, jaký styl mu vyhovuje, pokud je to možné, je předložen vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů - žák individuálně s názornými pomůckami manipuluje, pozoruje je, třídí a rozlišuje - individuální přístup ke všem žákům - výuka podle různých textů, učebnic
	V jednoduchém textu vyhledává informace, třídí je na základě hodnotících kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - škola vede ke čtení s porozuměním - žák pracuje s textem - žák se učí vyhledávat informace
	Operuje se základními termíny probíranými	<ul style="list-style-type: none"> - škola postupně vytváří systém výuky, kde smysluplně prolíná učivo

	v rámci nabízeného učiva	jednotlivých předmětů tak, aby základní vědomosti získané v jedné oblasti pomohly k nabytí vědomosti v oblasti jiné - každý postup má určitý didaktický cíl, který přivádí žáka k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
	Zapisuje průběh a výsledky pozorování	- žáci zapisují jednoduchá pozorování
	Na základě vlastních schopností a dovedností má adekvátní vztah k učení, posuzuje vlastní pokrok a plánuje si zdokonalení svého učení	- žák je veden k samostatnosti - žákovi je umožňována realizace vlastních nápadů - žák je veden k využívání vlastních vědomostí a k pomoci spolužákům (skupinová práce) - výuka je postupně doplňována motivačními úkoly
<i>k řešení problémů</i>	Za pomoci dospělého vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a seznámí se s problémem	- žák je veden k otevřenému upozorňování na problémy (komunitní kruh) - vzniklé problémy se řeší s ohledem na věk se žáky
	Vyhledává informace vhodné k řešení problémů	- žák řeší úkoly z praxe
	S ohledem na věk a schopnosti samostatně řeší problémy, ve kterých volí vhodné způsoby řešení	- žák je veden k samostatnosti
	S ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně odpovědnost	- žák si volí pořadí vypracovaných úkolů, případně činnosti nebo způsob vypracování
<i>komunikativní</i>	S ohledem na věk a schopnosti formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu	- žák může prezentovat své názory při komunitním kruhu - žák prezentuje výsledky své práce před spolužáky
	Naslouchá promluvám druhých lidí a přemýšlí o nich	- žák se účastní besed na různá témata - při komunitním kruhu vyslechne spolužáka - naslouchá učiteli
	Seznamuje se s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informací a komunikačních prostředků	- žák používá při výuce různé texty a záznamy, obrazové materiály, běžně užívá gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky - je realizována dramatická výchova zejména v české jazyce a literatuře
	S ohledem na věk a schopnosti využívá informační a komunikační prostředky a technologie	- své dovednosti a znalosti získané v hodinách, hodinách informatiky využívají žáci při své další práci

sociální a personální	Spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu	- žák spolupracuje ve skupině
	Poskytne pomoc nebo o ni požádá	- žák je veden ke vzájemné pomoci - žák má možnost dle svého uvážení projevit své pocity a nálady (např. v kruhu)
	Přispívá k diskusi v malé skupině	- při přípravě prezentace výsledků práce
občanské	Seznamuje se se základními ekologickými a environmentálními problémy, je schopen je ve svém okolí objevovat	- žák se účastní ekologických aktivit v kroužku - žák provádí sběr papíru - žák se podílí na projektu Zahrádka - žák řeší problémy související s ochranou životního prostředí (třídí odpad, čistí okolí rybníků, krmí ptáky aj.)
	Seznamuje se s přesvědčením druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, upozorní na fyzické i psychické násilí	- žák se podílí na vytváření pravidel chování ve škole - žák může kdykoliv dle svého uvážení upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkává
	S ohledem na věk se seznamuje se zákony, které se ho přímo dotýkají	- žák je seznamován se základními právy a povinnostmi dítěte (diskuze, kruh, výuka..)
	Je schopen rozhodnout se v jednoduché životní situaci, v případě ohrožení zná základní postupy řešení této situace	- v rámci výuky se žáci vžívají do rolí v různých životních situacích a učí se je řešit - žák zná důležitá telefonní čísla
	Seznamuje se s našimi lidovými tradicemi, kulturně-historickým dědictvím, uměleckými díly. Dle svého zájmu se aktivně zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.	- žák se účastní školních akcí podporujících lidové tradice (o Velikonocích, Vánocích aj.) - žák se podílí na přípravě besídek a akcí pro veřejnost - žák se v rámci svých možností účastní sportovních soutěží
pracovní	Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky	- žák je seznamován s pravidly bezpečnosti
	Hodnotí výsledky své práce z hlediska kvality a hospodárnosti	- žák se sebehodnotí - žák se podílí na vytváření kritérií pro hodnocení

III. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Zdravotním postižením je pro tyto účely ze zákona považováno mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je pro tyto účely ze zákona zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je pro tyto účely ze zákona

- a) rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy,
- b) nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo
- c) postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.)

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí.

Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka.

Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem (nedávat dítěti „nálepky“)
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Vycházíme ze zákona č. 561/2004, vyhlášky č. 73/2005 a z RVP ZV, kapitoly č. 8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským

poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka)
- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a ojasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

Zásady práce pro žáky se zdravotním postižením:

- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metody a forem při práci
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek (zpravidla jednou měsíčně), v případě potřeby budou schůzky častější
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky
- zajistíme docházení žáka do individuálních hodin, zřízených při škole

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačního cvičení

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Hlavní problémem bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka. Pozornost je třeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče
- snížení počtu žáků ve třídě
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

IV. Zajištění péče o žáky mimořádně nadané

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy) i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. V dalších vyučovacích předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce. Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci

jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování.

Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

V. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů a nebo realizována při projektovém vyučování na úrovni, která odpovídá věku a schopnostem žáků.

Tematické okruhy průřez. témat	1. roč.	2. roč.	3. roč.	
OSOBNOSTNÍ A SOC. VÝCHOVA				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Poznávání	TV,HV,ČJ,VV,PRV,M	TV,ČJ,PRV,VV,M	HV,M,ČJ,VV,TV	HV,P
Sebepoznání	TV,HV,ČJ,VV,PRV,M	PČ,ČJ,PRV,VV,TV	ČJ,VV,TV	HV,P
Seberegulace	ČJ,M,TV,HV	TV,PČ,HV,ČJ,VV,M	ČJ,VV,M,TV	HV,P
Psychohygiena	HV,VV,PRV,M,TV	PČ,ČJ,VV,M,TV	HV,PRV,ČJ,VV,TV	PČ,V
Kreativita	TV,HV,PČ,ČJ,VV,PRV,M	PČ,ČJ,PRV,M,TV	PČ,ČJ,VV,M,TV	VV,I
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	ČJ,PRV,TV,HV	PRV,VV,M,TV	HV,PRV,ČJ,VV,TV	ČJ,TV
Mezilidské vztahy	ČJ,PRV,TV,PČ	HV,ČJ,PRV,TV	PČ,PRV,ČJ,VV,TV	ČJ,VI
Komunikace	HV,ČJ,PRV,M,TV	VV,HV,ČJ,PRV,TV	PČ,M,ČJ,VV,TV	HV,P
Kooperace a kompetice	ČJ,M,TV	ČJ,M,TV	HV,PČ,PRV,ČJ,TV	PŘ,Č
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů	PRV,M,TV	PRV,VV,M,TV	HV,PRV,VV,TV	TV,H
Hodnoty, postoje	TV	PRV,TV	VV,TV	TV,P
VÝCHOVA DEMOKRAT. OBČANA				
Občanská spol. a škola	M,TV,PČ	HV,M,TV,PČ	PRV,M,TV,PČ	PŘ,P
Občan. společnost, stát		PRV,M,TV	M,TV,PČ	PŘ,P
Principy demokracie	PRV	PRV	PRV	VL
VÝCH. K MYŠLENÍ				

V EVROP. A GLOB. SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímá	VV,PRV,TV	VV,TV	HV,ČJ,VV,TV	ČJ,VI
Objevujeme Evropu a svět	TV	VV,TV	VV,TV	M,ČJ
Jsme Evropané	TV	PRV,TV	PRV,TV	ČJ,V
MULTIKULTURNÍ VÝCH.				
Kulturní diference			VV	M,VV
Lidské vztahy	PRV,TV	PRV,TV	M,TV	PRV,
Etnický původ	PRV	PRV		VV,V
Multikulturalita	TV	PRV,TV	TV	TV
Princip soc. smíru, solidarity			HV	TV
ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy	PRV,M,TV	VV,TV	PRV,VV,TV	TV,P
Základní podmínky života	PRV,TV,PČ	PRV,VV,TV,PČ	PRV,VV,TV,PČ	PČ,V
Lidské aktivity, problémy život. prostředí	M,TV	PRV,TV	VV,TV	M,VI
Vztah člověka a prostředí	PČ,VV,PRV,M,TV	TV,PČ,HV,PRV,VV,M	PČ,PRV,VV,M,TV	PČ,V
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	PRV,TV	TV	TV	M,VV
Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality			PRV,ČJ	ČJ,PĚ
Stavba mediálních sdělení	VL		ČJ	ČJ
Vnímání autora mediál. sdělení	VV	VV,M	ČJ,VV	ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	PRV,TV	HV,M,VV,TV	VV,TV	ČJ,V
Tvorba mediálních sdělení				ČJ
Práce v realizačním týmu	TV	PRV,TV	VV,TV	TV

4. Učební plán

Vzdělávací období

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na 3 období:

- 1.období – 1. - 3. ročník;
- 2.období – 4.- 5. ročník;
3. období – 6. - 9. ročník.

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné. Pro každodenní praxi se nám osvědčilo formulovat v některých vyučovacích předmětech výstupy pro každý ročník jednotlivě.

V Základní škole Lipová je realizováno 1. a 2. vzdělávací období.

Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (vyučovací předmět)	Ročník					minimální časová dotace	disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
		9	9	6 + 3	6+2	5 + 2	35	+ 7
Jazyk a jazykové komunikace	český jazyk							
	cizí jazyk (angličtina)	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	matematika	4	4	4+1	4 + 1	4 + 1	20	+ 3
Informační a komunikační technologie	informatika	-	-	-		1	1	
Člověk a jeho svět	prvouka	2	2	2 +1	-	-	12	+ 1
	přírodověda	-	-	-	1	1 +1		+ 1
	ekologická výchova	-	-	-	+1	+1		+2
	vlastivěda	-	-	-	2	2		
Umění a kultura	hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	výtvarná výchova	1	2	1	2	1		
Člověk a zdraví	tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		20 + 0	21 + 0	20 + 5	22 + 4	21 + 5	104	+ 14
Celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		20	21	25	26	26	118	

Podrobný školní vzdělávací program k nahlédnutí u ředitele školy